

28 ABRIL 2023

DÍA MUNDIAL DA SEGURIDADE E A SAÚDE NO TRABALLO

POR UN DEREITO Á SEGURIDADE E A SAÚDE NO TRABALLO REAL E EFECTIVO

As condicións laborais teñen unha enorme influencia sobre a saúde das persoas traballadoras. Desde os sindicatos vimos desde hai anos denunciando que a precariedade laboral enferma e mata.

A pesar da inclusión das contornas laborais seguras e saudables entre os principios e dereitos fundamentais no traballo da Organización Internacional do Traballo, en España aínda estamos lonxe de alcanzar este fito. De feito, atopámonos nun momento crítico para a saúde e seguridade do traballo no noso país.

En 2022 contabilizáronse case 1.200.000 accidentes de traballo, aumentando nun 5% respecto a 2021 e producíronse 826 mortes no traballo (73 en Galicia), 121 máis que o ano anterior (na nosa Comunidade contabilizáronse 19 máis) e que aumentarán de maneira notable cando se publiquen os datos definitivos. Son cifras inaceptables para unha sociedade como a nosa, ás que se debe poñer freo de maneira inmediata. Ademais, as enfermidades de orixe laboral seguen ocultándose, enquistándose como a eterna materia pendente da prevención de riscos laborais.

Os sindicatos vimos advertindo que a recuperación da actividade produtiva tras o peor período da pandemia, se non viña acompañada dunha mellora nas condicións de traballo, tería como consecuencia un incremento da sinistralidade. E, desgraciadamente, as nosas previsións cumpríronse. A seguridade e a saúde no traballo seguen sen ser unha prioridade para os distintos Gobernos.

Sen dúbida, a día de hoxe, as consecuencias dos accidentes e as enfermidades relacionadas co traballo, supoñen un grave problema social que leva aparellados enormes custos humanos e económicos. Pero un problema ao que as administracións non lle prestan a atención necesaria por parte daquelas que poderían actuar para evitalo. Un problema invisible.

#SEGURIDADYSALUDTUDERECHO

28 ABRIL 2023

DÍA MUNDIAL DA SEGURIDADE E A SAÚDE NO TRABALLO

POR UN DEREITO Á SEGURIDADE E A SAÚDE NO TRABALLO REAL E EFECTIVO

Por iso, desde UGT e CCOO este 28 de abril, Día Mundial da Seguridade e a Saúde no Traballo, queremos ser, unha vez máis, o altofalante das vítimas e visibilizar o drama e sufrimento que provocan os accidentes de traballo.

Tampouco nos esquecemos daquelas persoas traballadoras que enfermaron polo seu traballo. No noso país, o pasado ano, declaráronse ao redor de 22.500 enfermidades profesionais (1.264 en Galicia). Desde CCOO e UGT levamos longo tempo denunciando a enorme infradeclaración das enfermidades profesionais e máis concretamente, dos cancros de orixe laboral, entre os que se atopan aqueles causados polo amianto. Durante 2022 unicamente declaráronse 107 enfermidades profesionais causadas por axentes canceríxenos, sendo 76 debidas ao amianto (en Galicia o dato é 0). Para revertir esta situación, é imprescindible que o Goberno inclúa a creación dun rexistro nacional de empresas con riscos de exposición a axentes canceríxenos e un rexistro de traballadores e traballadoras expostos na inminente modificación do RD de axentes canceríxenos. Lembremos, igualmente, a necesidade de abordar o enorme problema que supón a exposición laboral á sílice cristalina que provoca silicose e cancro de pulmón, entre outras, e esixir o cumprimento rigoroso da normativa. É importante aprender de erros do pasado como o caso do amianto.

Este 28 de abril, desde UGT e CCOO, queremos que sexa un día, tamén de homenaxe e recoñecemento ás persoas traballadoras que morreron ou sofren unha enfermidade por mor do amianto e as súas familias, e especialmente ás mulleres, que en moitos casos tamén enfermaron e morreron por lavar a roupa dos seus familiares expostos a este canceríxeno nos seus postos de traballo.

Neste sentido, desde CCOO e UGT reivindicamos máis ambición e valentía aos Gobernos para protexer a seguridade e saúde das persoas traballadoras sen ambages, para que non prevalezan criterios económicos sobre criterios de protección da saúde no ámbito laboral á hora de legislar, e concretamente reclamamos, unha redución do valor límite de exposición ao amianto na contorna laboral, porque non hai valor seguro. Opoñémonos rotundamente ao valor proposto polo Consello Europeo porque é un límite de exposición ao amianto dez veces superior ao recomendado polos expertos en saúde laboral, o que supoñerá máis mortes de persoas traballadoras por este motivo.

Por outra banda, a nivel nacional debemos destacar a creación do Fondo de Compensación para as vítimas do amianto. Desde UGT e CCOO consideramos que a Lei de creación deste Fondo supuxo un logro da loita sindical, xa que o viñamos

#SEGURIDADYSALUDTUDERECHO

28 ABRIL 2023

DÍA MUNDIAL DA SEGURIDADE E A SAÚDE NO TRABALLO

POR UN DEREITO Á SEGURIDADE E A SAÚDE NO TRABALLO REAL E EFECTIVO

reivindicando desde hai moitos anos, xunto coas Asociacións de Vítimas. Con todo, un logro agrídoce, ao non establecerse a exención fiscal para as indemnizacións. Ademais, seguimos sen un regulamento que estableza o seu funcionamento e que fixe unhas contías dignas, imprescindibles para que sexa un instrumento útil, o que está a atrasar a súa posta en marcha e demorando de maneira inxustificada, a xustiza e reparación que se merecen as persoas afectadas e as súas familias.

Existen tamén outras cuestións ás que se debe facer fronte no ámbito preventivo; as transicións dixital, demográfica e ecolóxica. O cambio climático xa está a impactar na seguridade e saúde das persoas traballadoras, como puidemos constatar de maneira trágica o pasado verán. Por tanto, é indispensable traballar desde a xestión preventiva para adaptar as condicións de traballo ao novo escenario climático.

A protección da saúde mental das persoas traballadoras é a gran esquecida da xestión preventiva, proba diso é que a principal causa de morte durante a xornada laboral foron os infartos e derrames cerebrais, patoloxías que están asociadas coa exposición a riscos psicosociais, que son os menos avaliados nas empresas. A precariedade laboral ou a combinación de altas esixencias e baixo control no traballo están asociadas a unha peor saúde mental. E todo iso nun contexto de intensificación do traballo asociado a procesos de dixitalización, xestión algorítmica da organización de traballo ou economía de plataformas que non se van a deter.

É imperativo avanzar na incorporación da perspectiva de xénero na seguridade e a saúde no traballo, facilitar a conciliación entre a vida persoal, familiar e laboral e feminizar a listaxe de patoloxías e profesións do RD de enfermidades profesionais, así como no resto de materias de prevención. Só así poderemos revertir as desigualdades de xénero presentes na prevención de riscos laborais.

Con todo, os maiores retos aos que nos enfrentamos son: conseguir que as empresas cumpran rigorosamente coa normativa en materia de prevención de riscos laborais; internalizar a xestión preventiva nas empresas; e acabar co transvasamento de patoloxías profesionais ao Sistema de Seguridade Social.

Desde CCOO e UGT instamos ás distintas administracións, así como ás empresas, a tomar solucións drásticas nesta materia e a que dean á seguridade e saúde a importancia que merecen. Convén lembrar que morren 2 persoas traballadoras ao día en España, 6 ao mes en Galicia, e isto podería evitarse se as empresas cumprisen coa normativa en materia de prevención de riscos laborais.

#SEGURIDADYSALUDTUDERECHO

28 ABRIL 2023

DÍA MUNDIAL DA SEGURIDADE E A SAÚDE NO TRABALLO

POR UN DEREITO Á SEGURIDADE E A SAÚDE NO TRABALLO REAL E EFECTIVO

Para iso, necesitamos unha Inspección de Traballo e Seguridade Social reforzada, con máis medios humanos e materiais para cumprir co seu labor esencial de vixilancia do cumprimento normativo en seguridade e saúde no traballo.

Igualmente, reclamamos maiores recursos para a Fiscalía de Seguridade e Saúde no Traballo, co obxectivo de incrementar a súa actuación naqueles casos nos que, aínda non téndose producido lesións ou morte, pónase en risco a seguridade e a saúde das persoas traballadoras.

Recentemente asinamos a Estratexia Española de Seguridade e Saúde no Traballo 2023-2027 xunto a patronal, Goberno e CCAA, e aínda que quedan por desenvolver os plans de acción bienais, esperamos que se converta no instrumento de referencia que concrete o desenvolvemento e mellora das políticas de prevención de riscos laborais que necesitamos. Con todo, a EESST tardará en dar resultados, polo que, instamos ao Goberno a que convoque de maneira urxente a Mesa de Diálogo Social en materia de prevención de riscos laborais, anunciada na propia firma da Estratexia polo Ministerio de Trabajo y Economía Social, na que se acorden medidas urxentes e inmediatas, para acabar coa sinistralidade laboral.

No Día mundial da Seguridade e Saúde no Traballo, UGT e CCOO queremos volver expresar o noso compromiso coa saúde da poboación traballadora e, por iso, imos seguir apoiando, recoñecendo e agradecendo o labor dos delegados e as delegadas de prevención de riscos laborais, que día a día traballan para que os seus centros de traballo sexan máis seguros. Un labor arduo e complicado, pero tremendamente efectivo.

Somos conscientes de que queda moito camiño por diante, aínda así, estamos convencidos que con vontade e esforzo de todos os axentes implicados conseguiremos alcanzar contornas de traballo seguras e saudables.

#SEGURIDADYSALUDTUDERECHO